

Stanowisko Związku Miast Polskich

w sprawie projektu porozumienia w sprawie określenia warunków organizacyjno-administracyjnych i technicznych obsługi urzędników wyborczych oraz zasad pokrywania kosztów ich działania opracowanego przez Krajowe Biuro Wyborcze

1. Związek Miast Polskich ocenia **negatywnie** przedłożony projekt porozumienia w sprawie określenia warunków organizacyjno-administracyjnych i technicznych obsługi urzędników wyborczych oraz zasad pokrywania kosztów ich działania [dale: *Projekt*].
2. Celem porozumienia zawieranego na podstawie art. 191g znowelizowanego Kodeksu wyborczego jest **skonkretyzowanie** wzajemnych praw i obowiązków wynikających z Kodeksu wyborczego pomiędzy urzędnikiem wyborczym a gminą reprezentowaną przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych gmin. Z tej przyczyny nie może ono w jednakowy sposób regulować poszczególnych zagadnień we wszystkich gminach, lecz musi umożliwiać jego skonkretyzowanie. Dotyczy to w szczególności kwestii związanych z finansowaniem realizacji zadań wynikających z porozumienia, które w poszczególnych gminach mogą kształtować się odmiennie. Gdyby kwestie te miały być regulowane w sposób generalny we wszystkich gminach, ustawodawca rozstrzygnąłby to wprost w ustawie lub przez upoważnienie do wydania rozporządzenia albo uchwały Państwowej Komisji Wyborczej. Istota porozumienia jako czynności o charakterze dwustronnym wymaga indywidualizacji oraz musi umożliwiać obu stronom wpływ na jego ostateczną treść.
3. Porozumienie musi **precyzyjnie** określać wzajemne prawa i obowiązki pomiędzy gminą a urzędnikiem wyborczym. Tylko w takim przypadku gmina będzie mogła w sposób należyty przygotować się do realizacji nałożonych na nią obowiązków. Określenie, iż przedmiotem porozumienia jest zapewnienie „*kompleksowej obsługi urzędnika/ów wyborczego/ych*” takiej możliwości nie stwarza. Co więcej, takie sformułowanie rodzi realne ryzyko sporów związanych z odmienną oceną jego zakresu przez organy gminy i poszczególnych urzędników wyborczych, zwłaszcza że przepisy ustawowe nie mówią o kompleksowej obsłudze, natomiast wskazują konkretne zadania dla gmin.
4. Zadania określone w porozumieniu, które mają realizować gminy, **nie mogą wykroczać poza ramy wynikające z Kodeksu wyborczego**. Tymczasem zaproponowane w projekcie zadania związane z przygotowaniem projektów dokumentów związanymi z zadaniami wykonywanymi przez urzędnika wyborczego oraz wypłatą wynagrodzeń urzędnikom wyborczym na podstawie zatwierdzonego i przekazywanego przez Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego miesięcznego zestawienia kwot należnych do wypłaty, nie znajdują podstawy w obecnie obowiązujących przepisach. Podkreślić należy, iż zadania realizowane przez gminę na podstawie porozumienia mają mieć charakter usługowy (techniczny, organizacyjny), nie zaś merytoryczny.
5. Wobec powyższego Związek Miast Polskich przedkłada wszystkim zainteresowanym pod rozważę opracowane jeszcze przed upublicznieniem przez KBW projektu porozumienia przez prawników oraz osoby dysponujące bogatym doświadczeniem w organizowaniu obsługi wyborów wytyczne, mające pomóc miastom w tym zakresie. Wytyczne zostały przesłane w II połowie kwietnia do wszystkich miast członkowskich z prośbą o uwagi i uzupełnienia. W załączeniu znajduje się wersja uzupełniona o nadesłane przez miasta uwagi.

Poznań, 10 maja 2018 r.

(-) Zygmunt Frankiewicz
PREZES ZWIĄZKU